Raadsvergadering: 21 sept 2021
Besluit: Aangenomen *
*met tekstuele wijziging Stemverklaring: CU - GL Voor : SDW – VVD – CDA – D66 – PvdA Tegen : DOP – CU - GL

Motie 02

datum ingekomen : 15 september 2021
volgnummer : 11
status : AANGENOMEN
registratienummer : Bij21-0675

Onderwerp: **Bevolkingsonderzoek borstkanker**

De raad van de gemeente Heerhugowaard in vergadering bijeen op 21 september 2021, behandelen agendapunt 11 met als onderwerp Motie vreemd aan de orde van de dag

Constaterende dat:

- de staatssecretaris voor Volksgezondheid heeft besloten het tijdsinterval voor het periodiek bevolkingsonderzoek naar borstkanker bij vrouwen tijdelijk te verlengen van twee- naar driejaarlijks;
- de borstkankervereniging bij dit besluit aanvankelijk niet betrokken was;
- de verwachting van het RIVM is dat er jaarlijks 57 meer sterfgevallen door borstkanker zullen zijn;
- de vijfjaarsoverleving na ontdekking van borstkanker hierdoor lager zal zijn;
- het onduidelijk is wat de lange termijn gevolgen zijn bij het later opsporen van borstkanker, waarbij het de verwachting is dat het later opsporen van borstkanker zal leiden tot een ernstigere vorm van borstkanker waarvoor intensievere en duurdere behandeling nodig zal zijn;
- het aantal ontdekte borstkankerpatiënten door stopzetting van het onderzoek t.g.v. Covid-19 aanzienlijk gedaald is;
- het wenselijk wordt geacht dat het bevolkingsonderzoek jaarlijks bij vrouwen vanaf 35 jaar te laten plaatsvinden;
- ondanks dat het hier om landelijk beleid gaat, de raden als primaire volksvertegenwoordiging op het terrein van volksgezondheid een belangrijke politieke signaalfunctie hebben.

Overwegende dat:

- het doel van bevolkingsonderzoek is het vroegtijdig opsporen van ziekten;
- vroegdiagnostiek leidt tot betere overlevingskansen en minder agressieve behandelingen;
- de termijn waarin het bevolkingsonderzoek gedaan wordt gebaseerd is op wetenschappelijk onderzoek;
- deze maatregel zowel voor de korte als de lange termijn leidt tot verslechtering van dit belangrijke preventieve bevolkingsonderzoek;
- van de 1,3 miljoen vrouwen die jaarlijks een uitnodiging voor het borstbevolkingsonderzoek daar 1 miljoen vrouwen gebruik van maken;
- dat de huidige screeningsmethode als pijnlijk en belastend wordt ervaren door veel vrouwen en er minder belastende screeningsmethoden beschikbaar zijn;

- in Nederland de incidentie van borstkanker bij vrouwen 1 op de 7 is. Dat betekent dat in 2019 14.808 vrouwen de diagnose borstkanker te horen hebben gekregen;

Spreekt uit:

- de genomen maatregel is ongewenst, onverantwoord en dient teruggedraaid te worden;
- zo spoedig mogelijk moet overwogen worden om de leeftijdsgrens te verlagen van 50 naar 35 jaar;
- dat het van belang is te onderzoeken welke minder pijnlijke alternatieven er zijn voor de screeningsmethode;
- dit signaal moet zo breed mogelijk óók vanuit de lokale politiek dit overgebracht worden aan de staatssecretaris;
- normen mogen nooit naar beneden worden bijgesteld omdat de logistiek niet op orde is.

Verzoekt de griffier namens de raad:

1. bij de demissionair en toekomstige staatsecretarissen kenbaar te maken dat deze genomen maatregel ongewenst en onverantwoord is;
2. er bij de demissionair en toekomstige staatssecretarissen op aan te dringen om deze maatregel in te trekken en er voor te pleiten dat er alles aan gedaan gaat worden om de tweejaarstermijn zo consequent mogelijk toe te passen;
3. deze motie bij de gemeenteraden in Nederland én de leden van de tweede kamer bekend te maken.

En gaat over tot de orde van de dag,

D66
Anja Grim

Betoog Motie Bevolkingsonderzoek borstkanker.

Zoals u straks zult horen is het schrijven van dit betoog een proces van weken geweest. Ik ging er daarbij van uit dat ik vanavond in de raadszaal zou zijn, niet voor mijn beeldscherm aan de keukentafel. Dat zal u dan ook een aantal keren horen. Ik vraag u om op die momenten dan maar even de ogen dicht te doen en voor u te zien dat ik daadwerkelijk achter het spreekgestoelte in de raadszaal sta.

Voorzitter,

Ik ben blij dat inwoners mij, en daarmee ook mijn collega raadsleden weten te vinden. Zo ook in het begin van het zomerreces. Hierdoor kwam ik nogmaals bij de Lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 6 juli. En zag ik de motie van de gemeenten Krimpen aan de IJssel en Nederweert. Ik vind het heel erg dat ik deze moties toen gemist hebt. Inmiddels ruim 9 weken van schrijven, herschrijven, schaven én verwerken verder sta ik dan toch voor u. Als u de moties vergelijkt ziet u enkele verschillen. Contact met huisartsen en de borstkankervereniging Nederland heeft voor input gezorgd.

De motie geeft heel feitelijk weer wat het probleem is bij het wijzigen van de frequentie van het bevolkingsonderzoek borstkanker van 2 naar 3 jaar. Ik ga dan ook slechts beperkt in op de inhoud van de motie, en wil met mijn betoog alleen duidelijk maken waarom dit voor mij zo belangrijk is. En wil hierbij alvast de fractie van de Senioren Dijk en Waard bedanken dat zij mede-indiener willen zijn.

Voor het eerst in de afgelopen 3,5 jaar heb ik overwogen om **zonder** papier voor u te gaan staan, want voor mijn verhaal heb ik geen tekst nodig. I know it by heart zoals de Engelsen zeggen. En **tóch** heb ik mijn tekst op schrift meegenomen, alleen al om de lijn vast te houden. Én om te voorkomen dat het een avondvullend programma gaat worden en ik beter een zaal in Cool had kunnen afhuren.

Eerlijk voorzitter, ik sprak hier in het verleden niet vaak en al zeker niet graag over. Mijn dierbaren, mensen die belangrijk zijn voor mij weten dit stukje van mij, over mij. Nu voel ik sterk de behoefte, ***nee de noodzaak*** om dit verhaal, mijn verhaal, een verhaal als zovelen, **wél** te vertellen en te delen.

Want voorzitter, ik sta hier in diverse rollen.

Ik sta hier als dochter, als moeder, als zus, als vriendin.

Maar ook als oncologieverpleegkundige, als vrouw en als raadslid van de gemeente Heerhugowaard. En in deze laatste rol wil ik graag dit podium gebruiken om het belang van het 2 jaarlijks bevolkingsonderzoek naar borstkanker te onderstrepen.

Mijn verhaal begint in 1995 mijn moeder krijgt eindelijk, na een wachtlijst van 3 jaar een borstverkleining. Niet voor de leuk, maar omdat het nodig was. Tien dagen na de operatie bij de eerste controle krijgt ze te horen dat er "foute" cellen zijn

weggehaald. Ze krijgt de diagnose borstkanker te horen. Mijn moeder was toen 54 jaar. Ze heeft in de jaren die volgden **álle** behandelingen gedaan die ze kon doen. Een borstamputatie, radiotherapie en chemotherapie tot fase 1 studies en alternatieve geneeswijzen aan toe. Ze kreeg uitzaaiingen op plaatsen waar ik ze in mijn werk als oncologieverpleegkundige nog niet eerder had gezien. Niets bleef haar bespaard. Mijn moeder heeft nog 4,5 jaar geleefd **mét** de diagnose borstkanker maar overleed uiteindelijk toen ze nét 58 was, Ik was toen 32 jaar en ik, **wij**, missen haar nog elke dag. Hoe het geweest zou zijn als ze eerder aan de beurt was geweest dan de 3 jaar dat ze op de wachtlijst stond? We zullen het nooit weten.

Voorzitter ik sta hier in nog een rol, namelijk in de rol van borstkankerpatiënt. Mijn middelste dochter vroeg me of ik het echt zo voelde. En na enig nadenken en reflectie is het antwoord **ja**. Borstkankerpatiënt. **Zónder** de kanker. Want ik heb géén tumor in mijn borst, ook niet gehad. Ik heb dus ook geen uitzaaiingen, ik hoef geen chemotherapie, radiotherapie of immunotherapie.

Ik heb valsgespeeld…

De software is waar ik het in mijn leven mee moet doen. Daarom heb ik gesjoemeld met de "hardware." Het was voor mij, als draagster van het BRCA-1 gen namelijk niet de vraag óf ik borstkanker of eierstokkanker zou krijgen, met kans percentages respectievelijk van 60 tot 80 % en 40 tot 65% was de vraag meer wanneer.

En ja, het voelt **écht** als valsspelen, want met de operaties die ik heb ondergaan is het niet eerlijk meer, niet eerlijk ten opzichte van alle andere vrouwen. Voor mij is de kans nu veel kleiner dan de kans voor andere vrouwen om borstkanker krijgen ook al is het óók voor mij niet volledig uitgesloten. Wel wordt ik elke dag geconfronteerd met mijn lichaam en ondanks dat ben ik ook dankbaar!

Want, voorzitter…

Voor alle vrouwen die hier zitten, voor al onze moeders, onze echtgenotes en onze vriendinnen, dochters en kleindochters, zij weten **níet** hoe het met hun DNA gesteld is. Voor deze vrouwen is de kans op het krijgen van borstkanker ruim 14%. Bijna 15000 vrouwen per jaar krijgen de diagnose borstkanker te horen.

Dit idee van de staatssecretaris levert jaarlijks naar verwachting 57 meer sterfgevallen op. Latere diagnostiek geeft grotere tumoren, invasievere tumoren, meer uitzaaiingen, dit lijdt tot intensievere behandelingen en een slechtere prognose.

Voorzitter ik kan me bijna niet voorstellen dat deze motie niet wordt aangenomen, daarvoor is het belang te groot. Als de motie is aangenomen dan wil ik in navolging van "de-steuntje-in-de-rug moties van de laatste tijd het volgende voorstellen:

Als de wethouder met de motie onder de arm fysiek naar den Haag gaat, zal ik met **liefde** en vooral **strijdkracht** meegaan, ik wil en kan spreekbuis zijn, koerier of als dat nodig is als postduif fungeren. Dit gaat niet alleen om de vrouwen in onze

gemeente, dit gaat om **álle** vrouwen in ons land. En met al deze vrouwen ook alle gezinnen en families waartoe zij behoren.

Voorzitter tot slot nog twee punten, waarvan ik de eerste ook heb opgenomen in de motie:

Ten eerste:

We mogen **nóóit** een maatschappelijke en wetenschappelijk vastgestelde norm verlagen op basis van logistiek onvermogen. Op basis van het feit dat we onze zaken niet op orde hebben. Daarvoor moeten andere maatregelen getroffen worden.

Ten tweede en tot slot wil ik het belang van het borstzelfonderzoek hier benoemen en roep ik alle vrouwen op om zelf maandelijks hun borsten te onderzoeken en hun dochters dit zo jong mogelijk aan te leren.

Niet uit angst, maar als onderdeel van het goed zorgen voor jezelf.

Dank u wel!

Betoog Motie Bevolkingsonderzoek borstkanker.

Zoals u straks zult horen is het schrijven van dit betoog een proces van weken geweest. Ik ging er daarbij van uit dat ik vanavond in de raadszaal zou zijn, niet voor mijn beeldscherm aan de keukentafel. Dat zal u dan ook een aantal keren horen. Ik vraag u om op die momenten dan maar even de ogen dicht te doen en voor u te zien dat ik daadwerkelijk achter het spreekgestoelte in de raadszaal sta.

Voorzitter,

Ik ben blij dat inwoners mij, en daarmee ook mijn collega raadsleden weten te vinden. Zo ook in het begin van het zomerreces. Hierdoor kwam ik nogmaals bij de Lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 6 juli. En zag ik de motie van de gemeenten Krimpen aan de IJssel en Nederweert. Ik vind het heel erg dat ik deze moties toen gemist hebt. Inmiddels ruim 9 weken van schrijven, herschrijven, schaven én verwerken verder sta ik dan toch voor u. Als u de moties vergelijkt ziet u enkele verschillen. Contact met huisartsen en de borstkankervereniging Nederland heeft voor input gezorgd.

De motie geeft heel feitelijk weer wat het probleem is bij het wijzigen van de frequentie van het bevolkingsonderzoek borstkanker van 2 naar 3 jaar. Ik ga dan ook slechts beperkt in op de inhoud van de motie, en wil met mijn betoog alleen duidelijk maken waarom dit voor mij zo belangrijk is. En wil hierbij alvast de fractie van de Senioren Dijk en Waard bedanken dat zij mede-indiener willen zijn.

Voor het eerst in de afgelopen 3,5 jaar heb ik overwogen om **zonder** papier voor u te gaan staan, want voor mijn verhaal heb ik geen tekst nodig. I know it by heart zoals de Engelsen zeggen. En **tóch** heb ik mijn tekst op schrift meegenomen, alleen al om de lijn vast te houden. Én om te voorkomen dat het een avondvullend programma gaat worden en ik beter een zaal in Cool had kunnen afhuren.

Eerlijk voorzitter, ik sprak hier in het verleden niet vaak en al zeker niet graag over. Mijn dierbaren, mensen die belangrijk zijn voor mij weten dit stukje van mij, over mij. Nu voel ik sterk de behoefte, ***nee de noodzaak*** om dit verhaal, mijn verhaal, een verhaal als zovelen, **wél** te vertellen en te delen.

Want voorzitter, ik sta hier in diverse rollen.

Ik sta hier als dochter, als moeder, als zus, als vriendin.

Maar ook als oncologieverpleegkundige, als vrouw en als raadslid van de gemeente Heerhugowaard. En in deze laatste rol wil ik graag dit podium gebruiken om het belang van het 2 jaarlijks bevolkingsonderzoek naar borstkanker te onderstrepen.

Mijn verhaal begint in 1995 mijn moeder krijgt eindelijk, na een wachtlijst van 3 jaar een borstverkleining. Niet voor de leuk, maar omdat het nodig was. Tien dagen na de operatie bij de eerste controle krijgt ze te horen dat er "foute" cellen zijn

weggehaald. Ze krijgt de diagnose borstkanker te horen. Mijn moeder was toen 54 jaar. Ze heeft in de jaren die volgden **álle** behandelingen gedaan die ze kon doen. Een borstamputatie, radiotherapie en chemotherapie tot fase 1 studies en alternatieve geneeswijzen aan toe. Ze kreeg uitzaaiingen op plaatsen waar ik ze in mijn werk als oncologieverpleegkundige nog niet eerder had gezien. Niets bleef haar bespaard. Mijn moeder heeft nog 4,5 jaar geleefd **mét** de diagnose borstkanker maar overleed uiteindelijk toen ze nét 58 was, Ik was toen 32 jaar en ik, **wij**, missen haar nog elke dag. Hoe het geweest zou zijn als ze eerder aan de beurt was geweest dan de 3 jaar dat ze op de wachtlijst stond? We zullen het nooit weten.

Voorzitter ik sta hier in nog een rol, namelijk in de rol van borstkankerpatiënt. Mijn middelste dochter vroeg me of ik het echt zo voelde. En na enig nadenken en reflectie is het antwoord **ja**. Borstkankerpatiënt. **Zónder** de kanker. Want ik heb géén tumor in mijn borst, ook niet gehad. Ik heb dus ook geen uitzaaiingen, ik hoef geen chemotherapie, radiotherapie of immunotherapie.

Ik heb valsgespeeld…

De software is waar ik het in mijn leven mee moet doen. Daarom heb ik gesjoemeld met de "hardware." Het was voor mij, als draagster van het BRCA-1 gen namelijk niet de vraag óf ik borstkanker of eierstokkanker zou krijgen, met kans percentages respectievelijk van 60 tot 80 % en 40 tot 65% was de vraag meer wanneer.

En ja, het voelt **écht** als valsspelen, want met de operaties die ik heb ondergaan is het niet eerlijk meer, niet eerlijk ten opzichte van alle andere vrouwen. Voor mij is de kans nu veel kleiner dan de kans voor andere vrouwen om borstkanker krijgen ook al is het óók voor mij niet volledig uitgesloten. Wel wordt ik elke dag geconfronteerd met mijn lichaam en ondanks dat ben ik ook dankbaar!

Want, voorzitter…

Voor alle vrouwen die hier zitten, voor al onze moeders, onze echtgenotes en onze vriendinnen, dochters en kleindochters, zij weten **níet** hoe het met hun DNA gesteld is. Voor deze vrouwen is de kans op het krijgen van borstkanker ruim 14%. Bijna 15000 vrouwen per jaar krijgen de diagnose borstkanker te horen.

Dit idee van de staatssecretaris levert jaarlijks naar verwachting 57 meer sterfgevallen op. Latere diagnostiek geeft grotere tumoren, invasievere tumoren, meer uitzaaiingen, dit lijdt tot intensievere behandelingen en een slechtere prognose.

Voorzitter ik kan me bijna niet voorstellen dat deze motie niet wordt aangenomen, daarvoor is het belang te groot. Als de motie is aangenomen dan wil ik in navolging van "de-steuntje-in-de-rug moties van de laatste tijd het volgende voorstellen:

Als de wethouder met de motie onder de arm fysiek naar den Haag gaat, zal ik met **liefde** en vooral **strijdkracht** meegaan, ik wil en kan spreekbuis zijn, koerier of als dat nodig is als postduif fungeren. Dit gaat niet alleen om de vrouwen in onze

gemeente, dit gaat om **álle** vrouwen in ons land. En met al deze vrouwen ook alle gezinnen en families waartoe zij behoren.

Voorzitter tot slot nog twee punten, waarvan ik de eerste ook heb opgenomen in de motie:

Ten eerste:

We mogen **nóóit** een maatschappelijke en wetenschappelijk vastgestelde norm verlagen op basis van logistiek onvermogen. Op basis van het feit dat we onze zaken niet op orde hebben. Daarvoor moeten andere maatregelen getroffen worden.

Ten tweede en tot slot wil ik het belang van het borstzelfonderzoek hier benoemen en roep ik alle vrouwen op om zelf maandelijks hun borsten te onderzoeken en hun dochters dit zo jong mogelijk aan te leren.

Niet uit angst, maar als onderdeel van het goed zorgen voor jezelf.

Dank u wel!